

Handläggare: Marita Åkersten
Telefon: 08- 508 36 215

Till
Äldrenämnden
den 10 februari 2009

Boendetider inom permanentboende med heldygnsomsorg för äldre

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner rapporten

Gunnel Rohlin
Direktör

Raili Karlsson
Avdelningschef

Sammanfattning

På uppdrag av äldreförvaltningen har Stockholms utrednings- och statistikkontor (USK AB) genomfört en undersökning av hur boendetiderna i permanentboende med heldygnsomsorg (vård- och omsorgsboenden) för äldre förändrats under åren 2000-2007. I uppdraget ingår också att göra en beräkning av omsättning av platser inom vård- och omsorgsboenden.

Resultatet visar att antalet boendeperioder längre än ett år minskade under perioden medan antalet korta boendeperioder under ett år ökade. Med undantag för boendetider under ett år, där det genomsnittliga antalet dagar minskade med omkring 1,5 månader mellan åren 2000–2003, har dock den genomsnittliga boendetiden varit i stort sett oförändrad under mätperioden. Den genomsnittliga boendetiden i heldygnsomsorg totalt var 26 månader och medianboendetiden 18 månader.

Bakgrund

På uppdrag av stadsledningskontoret gjorde Stockholms stads utrednings- och statistikkontor (USK AB) år 2006 en undersökning av hur boendetiderna i permanentboende med heldygnsomsorg (vård- och omsorgsboenden) för äldre förändrats under åren 2000-2005. Av resultatet framgick att boendetiderna tenderade att bli kortare, framför allt gällde det boendetider upp till ett år. Äldreförvaltningen har gett USK i uppdrag att följa upp den tidigare undersökningen och utöka den med åren 2006-2007.

Ärendet

Undersökningen syftar till att studera hur boendetiderna har förändrats under perioden 2000-2007. I uppdraget ingår också att göra en beräkning av omsättning av platser inom vård- och omsorgsboenden. Uppdraget omfattar heldygnsomsorgen i sin helhet för personer över 65 år och är uppdelat efter boendeformerna gruppboende, sjukhem samt ålderdomshem. Analyser har även gjorts efter ålder och stadsdelsförvaltning.

Materialet omfattar boendeplaceringar inom heldygnsomsorg i Stockholms stad mellan januari 2000 till april 2008. Uppgifterna har hämtats från stadens verksamhetssystem, Paraplysystemet. Analysen består av två delar. Först har den genomsnittliga boendetiden beräknats för alla boendetider som avslutades senast 31 december 2007 för att få en uppfattning om hur långa boendetiderna är totalt sett. Därefter har utvecklingen av boendetiderna under undersökningsperioden analyserats efter boendeperiodens startår för boendeperioder upp till 1 år, 2 år, 3 år o.s.v.

Undersökningen visar att antalet påbörjade boendeperioder (inflyttningar) per år minskat från drygt 4 000 till 2 500 under undersökningsperioden. Förändringen av andelen äldre med boende i heldygnsomsorg har dock varit marginell. Vidare framgår att antalet boendeperioder längre än ett år minskade under perioden medan antalet korta boendeperioder under ett år ökade.

För boendetider under ett år minskade det genomsnittliga antalet dagar med omkring 1,5 månader mellan åren 2000-2003 men har i stort sett varit oförändrat sedan dess. Totalt sett har det inte skett några tydliga förändringar av den genomsnittliga boendetiden i heldygnsomsorg under mätperioden. För boende i heldygnsomsorg totalt var den genomsnittliga boendetiden 26 månader, medianboendetiden var 18 månader. Medianboendetiden i ålderdomshem och gruppboende var 21 månader och i sjukhem 14 månader.

Ur ett stadsdelsnämndsperspektiv finns vissa skillnader vad gäller utvecklingen av antalet korta boendeperioder. Totalt har dessa minskat i stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Kungsholmen, Norrmalm och Farsta till skillnad från övriga stadsdelsnämnder där antalet korta boendeperioder ökat.

Genomsnittsåldern vid inflyttning till heldygnsomsorg är 86 år, vilken har varit oförändrad under hela undersökningsperioden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och planering. Kommunstyrelsens pensionärsråd och äldrenämndens handikappråd har tagit del av ärendet den 3 februari 2009.

Förvaltningens synpunkter

I arbetet med att planera för stadens behov av vård- och omsorgsboende krävs förutom behovsprognoser också kunskap om utvecklingen av boendetider och omsättningen av platser inom vård- och omsorgsboende. Det sistnämnda ger också en vägledning om hur långa kötider som kan förväntas till de olika boendekategorierna sjukhem, gruppboende och ålderdomshem.

Av rapporten framgår att antalet påbörjade boendeperioder i heldygnsomsorg per år minskat från 4 000 till 2 500 under perioden 2000 till 2007. Orsaken till detta bedöms vara en kombination av ökade insatser i ordinärt boende och en minskning av antalet invånare över 65 år. Trots nedgången av antalet inflyttningar har andelen äldre över 65 år med boende i heldygnsomsorg varit tämligen oförändrad under mätperioden.

Vidare framgår av rapporten att de långa boendetiderna blivit färre medan kortare boendetider upp till ett år ökat. Den utveckling av boendetider upp till ett år som skedde mellan åren 2000 och 2003 då den genomsnittliga boendetiden minskade med ca 1,5 månader har dock varit oförändrad sedan dess. En förklaring till att de långa boendetiderna minskar kan vara att behoven av flytt till ett vård- och omsorgsboende har kunnat fördröjas med ökade stödinsatser i det ordinära boendet. Den genomsnittliga åldern (86 år) för inflyttning till heldygnsomsorg har inte förändrats under mätperioden.

När det gäller genomsnittlig boendetid är det stor skillnad mellan sjukhem och de två övriga kategorierna, gruppboende och ålderdomshem. Av rapporten framgår att

medianboendetiden på sjukhem är ca 14 månader och på gruppboende och ålderdomshem ca 21 månader. Detta innebär att den förväntade kötiden till sjukhem är betydligt kortare än till de övriga boendekategorierna. Med hjälp av dessa uppgifter kommer äldreförvaltningen att genomföra en översyn av köerna till de olika boendekategorierna i köhanteringssystemet.

Bilaga

Boendetider inom permanentboende med heldygnsomsorg för äldre åren 2000-2007, Stockholms stads utrednings- och statistikkontor AB (Dnr 011/108-08)